

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII DLA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 16 W
SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH KLASA V, VII, VIII.**

Irena Kuzior

PODSTAWA PRAWNA:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 maja 2021r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. (D.U. 2021 poz. 1016).
- Statut Szkoły Podstawowej nr 16 im. B. Prusa w Siemianowicach Śląskich.
- Podstawa programowa z geografii

I Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych.

1. Wymagania edukacyjne wobec ucznia formułowane są w oparciu o podstawę programową, programy nauczania oraz plany wynikowe. Nauczyciel uwzględnia w pracy z uczniem zalecenia Poradni Pedagogiczno–Psychologicznej. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN oraz WSO stosuje się sześciostopniową skalę ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający i niedostateczny. Prace pisemne oceniane są według skali procentowej: punktacja / ocena
90 – 100 % oraz wykonanie zadania dodatkowego treść wykraczająca poza bieżący zakres wymagań, itp. - celujący
90 – 100 % bardzo dobry
71 – 89 % dobry
51 – 70 % dostateczny
36 – 50 %dopuszczający
0 - 35 % niedostateczny
2. Przy wystawianiu oceny semestralnej i końcoworocznej nauczyciel posiłkuje się średnią ważoną, bierze pod uwagę opanowanie wymaganego materiału, ale również postępy ucznia i jego wkład pracy (wartość dodaną). Ocena semestralna lub końcoworoczna nie może różnić się od średniej ważonej o więcej niż jeden stopień.
3. Przy ocenie pracy ucznia przyjmuje się następujące wagi:
 - 5 – wszystkie prace pisemne (sprawdziany, testy);
 - 4 – odpowiedzi ustne, kartkówki;
 - 3 - projekty realizowane w grupach;
 - 2 – pisemne zadania domowe, referaty, aktywność na lekcji;
 - inna – ustalona indywidualnie przez nauczyciela.

4. Każdy uczeń, na miarę swoich możliwości oraz przy wsparciu nauczyciela, powinien robić wszystko w celu osiągnięcia sukcesu szkolnego. Uczeń na zajęciach powinien wykazywać się rzetelnością, aktywnością i pilnością.

II Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z geografii.

1. Ocenianie jest jawne. Ocena ma dostarczyć uczniom, rodzicom, nauczycielowi informacji o postępach lub trudnościach ucznia w nauce.
2. Na zajęciach ocenianiu podlegają następujące obszary aktywności ucznia:
 - odpowiedzi ustne na lekcji (z 3 ostatnich tematów),
 - prace pisemne (kartkówki, sprawdziany, karty pracy, inne),
 - praca w zespołach,
 - aktywność na lekcji,
 - zadania domowe,
 - zadania praktyczne typu mapa, plakat, album, prezentacje,
 - zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń,
 - udział w konkursach, projektach.
3. W ciągu semestru uczeń zdobywa minimum 5 ocen z przedmiotu w klasie V i VIII oraz 8 w klasie VII

III Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami:

1. Uczniowie posiadający opinie poradni psychologiczno–pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostają zasady wzmacniania własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów. Nauczyciel przy ocenianiu uwzględnia przede wszystkim: mocne strony ucznia, aktywność na zajęciach, zainteresowania ucznia, zaangażowanie i włożony wysiłek.

IV. Szczegółowe kryteria ocen cząstkowych:

1. **Ocena celująca** –uczeń opanował w stopniu bardzo dobrym wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania geografii w danej klasie, a ponadto posiadał wiedzę i umiejętności znacznie przekraczające poza program nauczania przedmiotu wdanej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania geograficzne. Ponadto wykazuje się dużą aktywnością i zaangażowaniem na zajęciach, osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych kwalifikuje się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym, korzysta z różnorodnych źródeł informacji, jest twórczy i kreatywny. Otrzymuje bardzo dobre i celujące oceny z prac pisemnych.
2. **Ocena bardzo dobra** –uczeń opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności, określony programem nauczania geografii w danej klasie, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, potrafi je zastosować w praktyce, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, korzysta z różnorodnych źródeł informacji geograficznej. Osiąga bardzo dobre i dobre oceny z prac pisemnych.
3. **Ocena dobra** –uczeń opanował wiadomości i umiejętności na poziomie przekraczającym wymagania opisane w podstawie programowej z geografii oraz poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania. Jest aktywny na lekcji. Podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. Osiąga dobre oceny z prac pisemnych.
4. **Ocena dostateczna** – uczeń opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania geografii w danej klasie na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej, rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, pracuje systematycznie, ale podczas realizowania treści nauczania w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób. Jest mało aktywny na lekcjach, osiąga słabsze oceny z prac pisemnych.
5. **Ocena dopuszczająca** –uczeń rozwiązuje z pomocą nauczyciela zadania teoretyczne o niewielkim stopniu trudności, z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania, pracuje niesystematycznie i jest mało aktywny.
6. **Ocena niedostateczna** –uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej z geografii w danej klasie a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu oraz nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności.

Wymagania dla uczniów cudzoziemców

1. W zakresie nauczania uczniów cudzoziemców należy pamiętać o:
 - poznaniu podstawowych zasad komunikacji z danym uczniem;
 - zdiagnozowaniu za pomocą wywiadu, obserwacji oraz wystandaryzowanych i obiektywnych testów:
 - znajomości języka polskiego (wg sprawności: słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie);

- znajomości alfabetu;
 - znajomości innego języka, np. w przypadku uczniów zza wschodniej granicy – języka rosyjskiego i/lub angielskiego;
 - wiedzy i kompetencji;
- dostosowaniu formy przekazywania treści nauczania do poziomu językowego ucznia – dostosowujemy materiały edukacyjne **na poziomie językowym**, a nie w obszarze treści edukacyjnych (materiał poddany obróbce „glottodydaktycznej” powinien nadal realizować treści zgodne z podstawą programową dla danego przedmiotu); dostosowujemy tzn. upraszczamy treści z podręcznika, treści zeszytu ćwiczeń, testy, sprawdziany, dodatkowe materiały dydaktyczne, polecenia, treści narracyjne, materiał ikonograficzny, podpisy pod zdjęciami itp., udostępniamy uczniowi słowniczki z terminologią, dodatkową ikonografię); w wyjątkowych sytuacjach umożliwienie korzystania z translatora w telefonie komórkowym,
 - zdiagnozowaniu możliwych różnic poziomów nauczania w kraju pochodzenia ucznia;
 - wykorzystaniu dodatkowej wiedzy i umiejętności, które posiada uczeń;
 - wstrzymywaniu się od oceniania przez okres zależny od danego ucznia – jego sytuacji/stanu psychicznego (np. uchodźca, emigrant) i możliwości komunikacyjnych;
 - ocenianiu wiedzy i umiejętności, a nie umiejętności językowych;
 - docenianiu wysiłku ucznia i jego postępów;
 - byciu elastycznym i unikaniu stereotypowego myślenia.

V. Postanowienia końcowe:

1. Uczeń ma prawo do: zgłoszenia braku pracy domowej lub nieprzygotowania się do zajęć bez ponoszenia konsekwencji - jeden raz w ciągu semestru w klasie V, VIII i dwa razy w klasie VII. Powyższe ustalenia nie dotyczą zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek.
 - 1) Uczeń zobowiązany jest do zgłoszenia nieprzygotowania nauczycielowi przed lekcją. Fakt nieprzygotowania zapisywany jest w dzienniku lekcyjnym symbolem (np.) W przypadku wykorzystania przez ucznia limitu nieprzygotowań, otrzymuje ocenę niedostateczną za każde kolejne nieprzygotowanie nieusprawiedliwione.
 - 2) Nieprzygotowanie ucznia do lekcji z przyczyn losowych udokumentowane pisemnie w dzienniku nie powoduje konsekwencji w postaci oceny niedostatecznej.
 - 3) Niezgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
 - 4) Przez nieprzygotowanie rozumie się:
 - a)nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej
 - b)nieprzygotowanie do niezapowiedzianej kartkówki
2. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie plusów i minusów:
 - Uczeń otrzymuje „plusa” za:
 - samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji,

- krótką poprawną odpowiedź ustną,
 - aktywną pracę w grupie,
 - pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu,
- Uczeń otrzymuje „minusa” za:
 - nie wykonywanie poleceń nauczyciela dotyczących realizacji nowego tematu bądź utrwalania poznanych wcześniej umiejętności i czynności (np. nie prowadzi notatek z lekcji, nie wykonuje ćwiczeń),
 - brak aktywnej pracy w grupie.
3. Nauczyciel zastrzega sobie prawo indywidualizacji procesu oceniania ucznia w szczególnych przypadkach.
 4. Sprawdziany pisemne będą ocenione przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od ich napisania. W sytuacjach, gdy nauczyciel np. zachoruje lub jest na szkoleniu, termin ten może ulec zmianie.
 5. Na prośbę uczniów nauczyciel może zmienić termin sprawdzianu pisemnego. Jednakże konsekwencje w postaci zwiększenia liczby prac pisemnych w tygodniach następnym ponoszą uczniowie.
 6. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu z uzasadnionych przyczyn (dłuższa choroba, min. 4 dni), powinien go napisać w ciągu 2 tygodni w terminie ustalonym przez nauczyciela.
 7. Uczeń ma prawo poprawiania wyników niekorzystnych z pisemnych form kontroli wiadomości i umiejętności. Poprawianie ocen nie jest jednak obligatoryjne i zależy od decyzji ucznia. W sytuacji poprawiania wyników niekorzystnych uczeń otrzymuje nowe zadania o identycznym stopniu trudności co poprzednie. Termin poprawiania wyników niekorzystnych ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem; poprawa nie może jednak odbyć się później niż dwa tygodnie od daty oddania prac. Ocenę wyższą uzyskaną podczas poprawiania wyników niekorzystnych wpisuje się do dziennika. Oceną braną pod uwagę podczas klasyfikacji jest średnia ocen uzyskana z pracy pisemnej i poprawy.
 8. Na prośbę ucznia lub rodzica sprawdzone i ocenione prace kontrolne i inne formy pisemnego sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów, przekazywane są uczniom do domu. Uczniowie potwierdzają wówczas fakt przekazania im pracy podpisem na przygotowanym przez nauczyciela wykazie obok otrzymanej oceny. Uczeń zobowiązany jest do przyniesienia na najbliższą lekcję sprawdzianu na najbliższą lekcję w celu przechowania go do 31 08.
 9. W sytuacji, gdy uczeń postąpił nieuczciwie i oddał pracę będącą plagiatem, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawienia oraz uwagę i punkty ujemny.
 10. Uczeń, który w czasie sprawdzianu lub kartkówki zostanie przyłapany na ściąganiu, otrzyma ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
 11. Uczeń, który opuścił 50% lekcji, nie może być klasyfikowany z przedmiotu.
 12. Dla uczniów, o których mowa w punkcie 11, przeprowadza się egzamin klasyfikacyjny.
 13. Ocenianie jest jawne.